

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia duodecima Pro Meditatione duodecima De duobus vexillis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

rumnas, quibus te Deus in hac vitâ punit esse effectus Divinæ erga nos misericordiæ, solidique amoris, quibus nos in orbitam reducere, & ad cœlestes agni nuptias compellere conatur.

Historia duodecima

Pro Meditatione duodecima.

De duobus vexillis.

MUndum ingredi, ut in eo vivas, est aciem ingredi, ut in eo configas, ita nos monet *Job. c. 7. Militia est vita hominis super terram.* Vita nostra est perpetua pugna, quotidie configendum, & aut vincendum, aut succumbendum est. Si hodie vicimus tentatorem sathanam, cras iterum efferatior, & ex vulnere ferocior compareret in acie nos victurus, & in diram captivitatem abstracturus. Nemo viventium ab hac inevitabili necessitate pugnandi, & configendi eximitur, cum ipsum vivere, pugnare sit, & nunquam etiam post obtentas mille victorias, debellatum sit. Hinc nobis divus Ignatius meditationem de duobus vexillis proponit, ut nos animet, ad nomen dandum Christo, & ad fortiter pugnandum sub Crucis vexillo, & è contrario ad resistendum lucifero, eiusdemque technis, dolis,

dolis, illicitis, & assultibus, qui vexillum superbiae explicat, & homines mille artibus ad id attrahere, sibi que succenturiare nititur: Exemplum aptissimum, ex quo discamus, nunquam sathanæ præbendas esse aures, subministrat P. Daniel Bartoli S. J. L. s. c. 5. n. 57. in vita S. Ignatii.

Juvenis Germanus Michaël Ludovicus illustri sanguine natus à domino Patre, variorum castellorum dynastâ, ad addiscendam linguam gallicam ad aulam Lotharingicam missus est, in qua quidem bene loqui, sed simul malè vivere didicit, Præter alia vitia, etiam insatiabilem ludendi pruritus imbibit, dies noctesque huic exercitio consecravit.

Cùm semel minus faventem expertus fortunam, quidquid pecuniarum habebat, lusu dilapidasset inter mille impatientias, & blasphemias, consueta latorum infelicitium suspiria, effuso in chartas, infelix suæ jacturæ instrumentem, furore, eas discerpens, & pedibus terens, leniturus dolorem, in hortum vicinum descendit, ibique solus multa secum coquens, ac ruminans deambulabat. Inter alia incidit cogitatio, quid si dæmon tibi in hac necessitate constituto pecunias copiosas, easque veras, non fictitias, & falsas, ut sæpius ab hoc impostore fieri audivi, offerret, quid ageres? Non diu deliberans statuit, si adforet, se cum ipso pacturum, pecunias

(H)

cunias

cunias sibi summè necessarias, quocunque impendio conquirendas.

Dæmon in turbido piscari solitus, tam optatæ occasione non defuit: is assumpta nobilis ac speciosi juvenis formâ, Michaëli obviat, & humanissimè se inclinat, Michaëlem, quantumcunque civilis, amænus & affabilis esset hospes ille, gelidus tamen invaserat horror, facilè conjiciens, sub tam eleganti forma latere monstrum infernale. Dæmon summam simulans familiaritatem manu sua Michaëlis humeris suaviter impositâ, & quid vanè times? ait; adeone ignavus es? Non sum tam deformis & horridus, ut meo aspectu cuiquam terrorem incutere debeam. Loquamur, ut solent boni & sinceri amici, familiariter: dicito, desideras pecunias, ut jacturam illarum resarcias, quas modò in lusu amisisti?

Michaël fallaci humanitate inescatus, jam audacior respondet: quas tu mihi offers pecunias, apparentes tantùm, re ipsa falsas? quibus uti nefas sit homini nobili, qualis & ego sum; tu decipere me cupis, quod jam pluribus aliis accidisse non ignoro. Puderet me, reponit dæmon, te & tui similes ludere ac decipere: nummi, quos à me accipies, sunt veri, reales, ex auro, vel argento optimo. In experimentum hos, quos porrigo, considera, eos examina ad lapidem lydium, ad trutinam;

tinam; expende hos pro lubitu, modis quibuscunque; & siquidem illos deprehenderis veros, ac justos, de quo nullum dubium, cras iterum huc redi hoc ipso tempore, & accipies à me plures, ac quotquot desiderabis; concludemus, & firmabimus subin utrinque pacta nostra. His dictis quotquot manu capere poterat aureos nummos in Michaëlis pileum coniecit; quo aureo subsidio Michaël instructus ad mensam lusoriam redit, lusum iterat cum prioribus sociis adhuc mensæ illi assidentibus, & quidem tanta felicitate, ut non solum quod perdiderat, recuperaverit, sed insuper sociorum crumenas omnes usque ad ultimum obolum exhaurerit, atque emunxerit.

Tam prospero exhilaratus principiô, ad hortum redit, ubi cum infernalis seductor non minore lætitia excepit, in occursum properans, & ita alloquens; quid de nummis à me suppeditatis? probine & veri? optimi, verissimi, reponit Michaël; utinam plures ad manus essent; tunc enim verò omnium mortalium felicissimus forem; tot habebis, quot, & plures, quàm cupere potes, replicat stygius colybita; sed quid tu mihi vicissim promittis, & dabis? quomodo hoc debitum, hoc cambium solves? Excusabat se Michaël, suam causatus inopiam, & impotentiam; esse se adhuc filiumfamilias, & sub patria

(H2)

po-

potestate constitutum. Non id exigo, reponit stygius veterator, exiguo contentus ero, quod facile, & sine omni detrimento dare potes: tres vel quatuor guttulæ sanguinis, quas utique in tuis venis, & in tua potestate habes, sufficiunt; & arreptâ eius manu sinistrâ, cultello scriptorio sine omni dolore sanguinis aliquid expressit, & glandis cortice excepit: subinde saxo pro sede utens iussus est in duplici scheda scribere varios characteres, maximam partem Græcos, ex quibus, quomodocunque inter se combinatis, nulla vox significativa formari potuit; ut illi testati sunt, qui examini & processui juridico interfuerunt: unam ex his schedulis sibi retinuit, alteram aperto vulnere, unde sanguinem elicuit, in sevit, & tam dextrè mox vulnus iterum clausit, ut solum levis cicatrix remaneret, subjungens: vi hujus chartulæ, quam tuæ manui in sevi, ego per integrum septennium ero tuus & ad tua obsequia non tantum servi, sed mancipii instar: habebis à me, quidquid petieris; præstabo, quidquid jusseris; elapso septenniō tu vicissim eris meus, testimonium esto scheda, quam mihi servavi. Effare jam, placetne hoc pactum? habesne ratum hunc mutuum contractum? substitit aliquamdiu cogitabundus, & deliberabundus miser Michaël, probè agnoscens, inire hoc pactum, esse per-

perdere animam; & tamen iniit; ratum habuit: quo obtento veterator avernalis disparuit.

Sequente die summo manè iterum adest in cubiculo imperia pro labitu à Michaële expectans, & rogans, simulque exhortans, missam faceret inutilem, & molestam certarum precum recitationem, qua diei primitias incestaret, sibi que dono concederet certos libellos, quos vocarent precatorios, vel asceticos, veriùs supersticiosos, & melancholicos, ibi in mensula positos; ita se sine obstaculo sæpiùs adfuturum, & majori libertate ac familiaritate cum ipso acturum. Postquam & hoc impetravit, cœpit diu noctuque ipsius hære lateri quacunque, quæ placebat, assumptâ formâ, & specie, & ad quodcunque obsequium. Docebat ipsum curiosissima quæque, sed omnia in eius perniciem, modosque omnes perpetrandi peccata novæ, & abominandæ inventionis.

Uno alterove anno pacti septennii jam elapso ex aula Lotharingica, jam vigesimum ætatis annum agens, à domino patre domum revocatur, minimè dubitante, quin recepturus esset filium morigerum, omnibus bonis artibus nobilem, & illustrissimo stemmate prognatum juvenem decentibus instructissimum, in aula educatum, in qua simul Christiana pietas, timor & amor Dei vigeret, ac floreret;

(H 3)

sed

sed brevì sensit se solennissimè deceptum optimus dominus parens, observans dissolutos mores, effrænam libidinem, in omnia vitia effusum genium, juvenem refractarium, omnis admonitionis & correctionis impatientem se recepisse, & in reducendo ad meliorem frugem filio oleum se & operam omnem perdere.

Ad paucos adhuc superstites menses pactum cum dæmone septennium redactum erat; Michaël his angustiis coarctatus, à rea conscientia exagitatus, à dæmone instigatus, desperationis plenus, in enormia proruebat scelera, eò usque, ut patrem & matrem subministratò venenòè medio tollere, arcem, gentilitiam totam subiecto pulvere pyrio, quem dæmon suppeditaverat, succendere, & funditùs evertere conatus fuerit. Bis sibimet ipsi violentas manus injicere, & mortem inferre nisus est; bis breviorè & manuali sclopo, quem multo pulvere, & duplici glande plumbea farserat, pectus perforare intenderat, nisi pulvis pyrius in scutula quidem succensus, ad interiorè tamen in fistula latentem propagare feralem flammam recusasset.

Binæ sorores huic extremæ desperationis dementiæ præsentès è manibus furentis fratris sclopum extorserunt, ne tertio sibi necem intentaret, causam tam cæci & stulti furoris rogantes; respondit Michaël: se aliter non posse; non esse in
sua

sua potestate: & quod hæcenus frustra tentasset, se proximè certò effecturum. Cucurrere cum hoc Michaëlis responso ambæ sorores ad dominam matrem, foeminam prudentem: hæc accersitum ad se filium blandè, & sollicitè maternam prodens teneritudinem interrogat, cur ita in se savire, cur ita se perdere, præsentem simul & æternam vitam omni carnifice & tyranno crudelior sibi eripere constituisset? ediceret filius matri, & quidem amanti.

Victus hac teneritudine Michaël integram suæ miseræ telam retexit, qua audita mater cohorrui, sibi que erepta est, quò se verteret, nescia. Mater erat hæretica, & filium ad profitendam sectam Schwencfeldianam induxerat; hinc ab Ecclesiæ Catholicæ exorcismis, quos superstitionis ritibus annumerabat, nullum quærebat, nullum sperabat contra hæc mala remedium; sed quando vidit in sua præsentia infelicem filium à dæmone abripi, & in nodum conglomeratum, in angulum proximum abjici cum evidente periculo elidendi cervices, & discerpenti viscera, indulsit, ut viris Religiosis, eorumque curæ ac custodiæ committeretur; sed brevè ex eorum elapsus manibus profugit Eustadium, ibidem solitorum suorum scelerum filium redorsurus. Sed eius frater Canonicus Herbipolensis eum insecutus, & brevè affecutus, vinctum catenis

(H 4)   secum

secum abduxit, & Molshemii Patribus Societatis curandum commisit; quod one divi Ignatii, ibidem propitii, & magnis multisque prodigiis clari, eventurum non dubitabat.

Nulli dæmon pepercit labori, artes adhibuit omnes, ut suum Michaëlem ex illo asylo extraheret: egit blanditiis; egit minis; nunc forma variarum ferocium bestiarum leonis, ursi, tygridis assumptâ parabat in ipsum assultus hiante rictu. Patres illi non quidem videbant bestias, fremitus tamen & rugitus earum audiebant; nunc falaces & illecebrosas mentitus meretriculas suis propudiosis illicitis in suum rete retrahere nitebatur; sed accurrebant Patres, suos expediebant, & fulminabant Exorcismos in stygias simias; repellabant, & in fugam conjiciebant hostes infernales aspersione aquæ, sacris S. Ignatii reliquiis consecratæ.

Ut autem corpus ab his stygiis assultibus, & infestationibus plenè liberaretur, & hostilis obsidio solveretur, necessarium esse judicatum est, prius animam tot peccatorum laqueis, quibus seipsum obstrinxerat, eximere, & in libertatem Filiorum Dei asserere. Suaserunt illi proinde, ut per exhomologesin à tota retrò acta vita instituendam, conscientiam peccatorum sordibus opletam emacularet; quem in finem præscripserunt ipsi certas medi-

meditationes ex prima septimana Exercitiorum S. Ignatii de via purgativa excerptas, ut ita eius animus melius disponeretur ad opus tam salubre, & tam necessarium.

Dæmon ut hoc impediret, tentavit omnia. Imprimis conatus est ipsi reddere contemptibiles & exosos Patres spirituales suos medicos; omnem ipsis adimere æstimationem, & auctoritatem; sacris Meditationibus intolerabilem affingere difficultatem; esse tormentum & carnificationem animi. Die quadam Satyrum mentitus, se Michaëli præsentem stitit, eumque induxit, ut schedulam sanguine suo exararet, illi simillimam, qua se primitus dæmoni mancipaverat, illamque in loco omnibus pervio deponeret, ut hac delusi Patres, qui facile primi illam inventuri essent, crederent, illam ipsam schedam, qua pactum cum dæmone initum, firmatum fuerat, à dæmone restitutam, atque adeò ipsum pariter pactum & contractum rescissum, & revocatum esse; hac viâ ipsum pristinae libertati restituendum esse: sed servus fidelis & prudens, qui à latere domini sui nunquam discedebat, fraudem detexit Collegii Rectori, qui haud difficulter Michaëlem iterum ad saniora reduxit consilia. Peregit Confessionem de tota vita inter lachrymarum imbrem, superatis omnibus obstaculis, terriculis, &

insultibus, quibus dæmon ipsum à tam salutifero opere impedire modis omnibus conatus est, elusis.

Unum ad plenam recuperandam libertatem, & redintegrandam omnimodè excussò dæmonis jugò, cum Deo pacem & amicitiam deesse videbatur, nimirum extorquenda è dæmonis unguibus schedula, sive chirographum, nefandi contractus cruentum testimonium. Præfigitur itaque huic decretorio conflictui sub auspiciis divi Ignatii dies duodecima octobris: plurimæ se objiciebant difficultates, quæ perrumpendæ erant; quapropter severis jejniis, carnis macerationibus, flagellis, ciliciis, orationibus, aliisque pietatis & pœnitentiæ operibus, quibus Dei auxilium, & divi Ignatii patrocinium enixè implorabatur, se non minùs Michaël, quàm Patres ad pugnam strenuè parabant, & armabant.

Die statutâ itum est in Sacellum S. Ignatii, & in magna frequentia variæ conditionis hominum, futurorum testium tam sæcularium, quàm Ecclesiasticorum & Religiosorum, à P. Rectore ad aras factum, & incruentum Deo sacrificium oblatum est in honorem divi Ignatii. Sub hoc Michaël emisit professionem fidei, abrenuntiavit diabolo, revocavit pactum, rescidit & irritavit abominandum cum dæmone contractum: chirographum

phum hujus solennis revocationis, & abjurationis Aræ impositum, & Deo oblatum est, Michaël verò sacra Synaxi re-
fectus est. Hac sumpta Michaël totis artubus contremiscere, & altum exclamare cœpit, se à duobus hirsutis, ingentisque molis hircis ex sinistro dextròque latere cingi, & arietari, qui in pedes erecti, unguibus tenerent & ostentarent syngrapham conclusi cum dæmone contractus. Misso timore benè sperare jussus Michael; renovati exorcismi, & sacræ adjurationes; in subsidium vocatus antiquus dæmonum domitor, & contemptor Ignatius, sub cujus auspiciis pugnabatur: Hirci infernales disparuerunt. Scheda, quam dæmon Michaëlis aperto manûs vulnere intruserat, ad pedes exorcistæ reperta est; Michael præ gaudio ubi non solum extractam schedulam, sed cicatricem pariter, quam vulnus, per quod schediasma illud stygium in carnem, & subcutem immisum est, duxerat, penitus complanatam & extinctam conspicatus est, in teneras lachrymas diffluit.

Ut altera quoque huic socia syngrapha ipsis dæmonibus tradita reciperetur, prioribus armis iterum pugnatum, & in hostes itum est: renovata jejunia, resumpta devotionis & mortificationis opera, adhibiti exorcismi, in auxilium vocatus S. Ignatius, ejus honori & nomini celebratum

bratum

bratum sacrum, ejuratus Sathanas, contractus retractus, fides corde & ore instaurata ac Christo data, & sub cruce Christi vexillo sanctè jurando confirmata: Michaël verò iterum pane Angelorum & cibo fortium refectus & roboratus est. Mox advolat dæmon formam immensæ magnitudinis ciconiæ indutus, majori cum terrore ipsius exorcistæ, quàm Michaëlis, qui superno confortatus robore dæmonis minas, & vana terricula non solum non metuere, sed etiam contempnere didicerat. Stygia hæc ciconia in rostro suo oblongo Syngrapham feralem gestabat, qua in altam è rostro excussa disparuit: chartam ex alto relapsam, diu sollicitè, sed nequicquam quæsitam, tandem in ara in eodem loco, in quo à Michaële facta ejuratio dæmonis, & Catholicæ fidei professio, jacebat, inventa est. Omnes, quotquot aderant, liquidissimo perfusi gaudio, nullus tamen liquidiore, quàm Michaël, ferventissimas Deo Opt. Max. deinde & divo Ignatio dæmonum terrori & domitori persolvère gratias.

Michaël domum ad suos reversus, sanus factus ex integro, cum illo monito *jam noli peccare*, suis, & aliis non solum ingenti solatio, sed etiam optimo exemplo fuit, præ omnibus dominæ matri, quæ à filio, & cum filio melius ac rectius sentire & vivere didicerat: nec defuit

defuit constantia benè cœptis; satis enim proprio experimento & detrimento probaverat optimus Michaël, quàm suave & leve sit jugum Christi, quàm grave, & durum è contrario sit jugum diaboli.

Vos verò qui cum vestibus Ecclesiasticis induistis insignia Christi, sub Christi vexillo auctorati Sacramentum dixistis, cavete, ne turpi transfugio Christum ducem vestrum perfidè deseratis, & ad Luciferi hostilia castra transeatis, estote certi, & securi: *Non est pax impiis, dicit Dominus, Isa. c. 57.* Ejusmodi transfugæ lætitiā ac pacem, quam quærunt, nec ante, nec post mortem, nec hīc, nec alibi invenient. Vera quies, pax vera, plena, ac solida, in vita, ante, in, & post mortem possidetur ab iis solūm, qui verè legem DEI, & Deum amant: *Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum, Psal. 118.* Qui viam legis & mandatorum Dei currit, non impinget, non offendet ad lapidem pedem suum.

Historia decima tertia.

Pro Meditatione decima tertia.

De Nativitate Christi.

Incarnatio & Nativitas Christi humilitatis tam profundæ exemplum est, ut
Apo-